

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران، میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۱۲صفحه ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آمور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۶۱۱۹ • آژان مغرب ۱۹۰۵ • آژان صبح فردا ۳:۴۷ • طلوع آفتاب ۵:۱۸ توزیع: موسسه مطبوعاتی نشرگستر امروز نوین • تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

شترت

شنبه ۵ اردیبهشت ۱۰۴۵
۷ ذی‌القعدة ۱۴۴۷ • ۲۵ آوریل ۲۰۲۶ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۳۶۸ • ۱۲ صفحه

آژان ظهرتهران ۱۲:۰۲ • آژان مغرب ۱۹:۰۵ • آژان صبح فردا ۳:۴۷ • طلوع آفتاب ۵:۱۸

روان‌خوانی

مردم چطور

با جنگ روبه‌رو شدند؟

مهررداد ناظری، جامعه‌شناس، با یکی از سایت‌های خبری گفت‌وگویی داشته است. او

در بررسی شرایط مردم ایران در دوران جنگ از واژه «جامعه جنگ‌پذیر» استفاده می‌کند و خصوصیات برای آن بیان می‌کند. او معتقد است: «ما شاهد یک دگردیسی جدید در جامعه هستیم؛ این دگردیسی، جامعه را تا حد زیادی از آن شکل آمیزه و فردگرا بیرون آورده است. البته باید گفت این خصلت جنگ‌هاست. این مسئله را می‌توان نوعی «همبستگی منفصل» نامید. در این شکل، اگرچه مردم با هم هستند، اما در واقع همدیگر را درک نمی‌کنند و می‌توان گفت به نوعی آن اتصال کامل دیده نمی‌شود. در این جنگ، نوع مواجهه ما با آن، نسبت به دوره قبل متفاوت بود. اینک عادت‌واره ذهنی و تجربه جنگ پیش ما را دچار تحول کرده بود؛ انکار همه چیز در این جنگ متفاوت بوده است. در جنگ ۱۲روزه، ترس و تروما جمعی مردم بیشتر بود. اما در جنگ فعلی، کم‌تر دچار هراس و وحشت ناشی از موشک‌باران‌ها می‌شدند و تصور می‌کردند مرگ سهم آنها نیست.»

این جامعه‌شناس در گفت‌وگو با فرارو تشریح کرد: «احساس قالب عمومی در جامعه را می‌توان نوعی «هم‌شدن در بی‌هراسی» یا «پذیرش نبودن» نامید؛ جامعه به نوعی وارد «بلوغی اضطراری» شده است. به مرور زمان، ترس از مرگ و مواجهه با آن در مردم ایران کمتر شده است. به‌ویژه در تجربه دوم جنگ، مردم در فضای مبتنی بر تهدید زندگی نمی‌کردند؛ آنان سعی داشتند از فرصت‌های زندگی (هرچه وجود داشت) استفاده کنند.» او افزود: «به نظر می‌رسد جامعه شیوه جدیدی را برای مواجهه با ترومای جمعی یافته بود؛ انکار جامعه سال‌ها زیر بار تهدید بیرونی قرار داشته و حالا آن روز و آن مرحله تقلیل و کنترل ترس‌ها رسیده است. بنابراین جامعه در این فاز، دچار شکفتی نشده است. مردم ضمن جنگ، در حال تولید معنا برای خود بودند.» ناظری در بخش دیگری از سخنانش اشاره کرد: «مردم انکار در انتظار چنین اتفاقی بودند و آموختند دیگر تروما با فرار و گریز حل نخواهد شد و باید با آن مواجه شد. دیده شده بود که مردم ضمن ناآرامی و اضطراب، در صف پرکردن گاز یک‌نیکی یا یک‌دیگپر یکی می‌زدند و می‌خندیدند، چون می‌خواستند خود را با شرایطی برای بقا تطبیق دهند و این تجربه زیسته را به‌راحتی نمی‌توان در جایی از جهان مشاهده کرد.» او گفت:

«نام این حالت را می‌توان «میدان تقویت مدارهای بقا در بینایی زندگی عریان و تلخی بارور» گذاشت؛ منظور از این مفهوم حساس، از نگاه بودریو، این است که انکار میدان جدیدی برای بقا ایجاد شده؛ میدانی که «زندگی بسیار سخت و عریان» و «زندگی در رنج و سختی» توامان را به ما نشان می‌دهد. این گفتار یعنی رنج، سختی، معنا و مهر به طور هم‌زمان تولید می‌شود». این جامعه‌شناس گفت: «انکار این جنگ فرصت جدیدی ایجاد کرده تا «ما» از شکل تکرارنشونده خارج شوود و «مایی خلاق» ایجاد شود که در هیچ‌جای دنیا در قرن ۲۱ دیده نشده؛ حتی بدون اینترنت و در فضای مبتنی بر تورم اقتصادی. باید پذیرفت تاب‌آوری عمیق و خلاق در جامعه شکل گرفته و از دل این تلخی، یک سرمایه فرهنگی پایدار به وجود آمده که شاید برای نسل‌های آینده الگو باشد.» او در نهایت تأکید کرد: «با وجود آنکه جنگ پیامدهای ناگواری به جامعه ایران تحمیل کرده، اما ما جامعه متفاوتی شده‌ایم که احتمالاً در ۱۰ سال آینده با شتاب به سمت توسعه کیفی و متفاوتی حرکت خواهیم کرد. جامعه ایران از دل این تجربه تلخ و دگردیسی در حال وقوع، قنقوس‌وار از دل خاکستر برخواهد خاست.»

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰ ۳۶۱۱۹

WWW.SHARGHDAILY.IR

محله «سوره» یکی از قدیمی‌ترین محله‌های بندرعباس است که قدمت آن به چند قرن پیش و به دوره‌های صفویه و قاجاریه می‌رسد. شغل اصلی ساکنان سوره صیادی، ملوانی لنج‌سازی و تعمیر قایق‌های چوبی بوده و بخشی از مردم نیز در فروش و فرآوری ماهی، فعالیت‌های بندری، حمل‌ونقل دریایی و مشاغل مرتبط با بندر بندرعباس مشغول به کار هستند. عکس: راضیه پودات، ایسنا

instagram:sharghdaily1

twitter:sharghdaily

youtube:sharghdaily

Telegram:SharghDaily

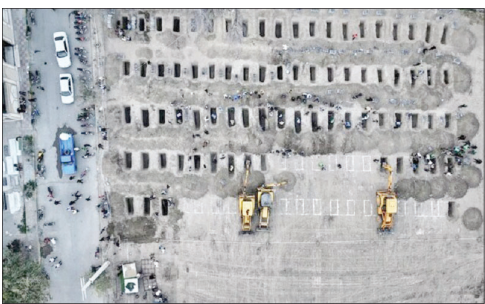
aparat:tasvirshargh

www.sharghdaily.com

انجمن بین‌المللی جامعه‌شناسی تشدید جنگ و خشونت در خاورمیانه را محکوم کرد

حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها ناقض اصول اساسی منشور سازمان ملل متحد و حقوق بین‌الملل است. در این باره، کارشناسان حقوق بشر سازمان ملل اقدامات نظامی اخیر ایالات متحده و اسرائیل را نقض قوانین بین‌المللی و اقدامی تجاوزکارانه دانسته و نسبت به خطر مصونیت دولت‌های قدرتمند و پیامدهای ویرانگر آن برای جمعیت‌های غیرنظامی هشدار داده‌اند. این ارزیابی‌ها بر ضرورت یادآوری دوباره اصول قانونی بین‌المللی و حفاظت از زندگی انسانی در برابر نظامی‌گری فزاینده تأکید دارند. عادی‌سازی چنین اقداماتی، تهدیدی جدی نه‌تنها برای ثبات منطقه‌ای، بلکه برای شرایط بنیادین هم‌زیستی انسانی در سطح جهانی است.

انجمن بین‌المللی جامعه‌شناسی همچنین محدودیت‌های واردشده بر آزادی‌های بنیادین را، از جمله آزادی بیان و آزادی علمی در کشورهای درگیر که جوامع دانشگاهی و شرایط انجام کار جامعه‌شناسی را به‌شدت متأثر کرده است، محکوم می‌کند. این محدودیت‌ها تحت هیچ شرایطی قابل توجیه نیستند. تشدید جنگ به‌جای حل این مشکلات، خطر تقویت رویه‌های

نشانه‌خوانی

قطع اینترنت و عادی‌سازی خشونت و جنایات جنگی آمریکا و اسرائیل

پویا نعمت‌اللهی

روزنامه‌نگار

اکنون در یک دوره موقت آتش‌بس برای مذاکرات صلح، متأسفانه اینترنت همچنان مسدود است. بازشدن گوگل به طور نامدین چیزی را تغییر نداد. حال که در دورانی که غرش ماشین‌های جنگی خاموش شده است، فرصتی پدید آمده که صدای رسانه‌ها بیشتر شنیده شود. اکنون است که می‌توان صدای حقانیت مردم کشورمان را به گوش جهان رساند اما گویا همچنان در خاموشی اینترنت مشغول سروکله‌زدن با خودمان هستیم، به یاد داشته باشیم که ترامپ و اسرائیل در همان دوران خاموشی اینترنت بود که گفتند برای کمک می‌آیند و موفق شدند روایت اول را بسازند. حتی در ادامه و در مقطع آغاز جنگ، مدام می‌گفتند به سراغ اهداف فقط نظامی با آن هم بخش‌هایی خواهند رفت که هسته‌ای با موجب کشتار جمعی، ترور و سرکوب می‌شود. قبل از آن هم با ترورستی‌نامیدن سپاه کشورمان عملا مجوز هر نوع عملیاتی علیه آن در هر کجا را شکل مشروع دادند. از جمله جنایت حمله به مدرسه میناب با این شرح که ساختمان آن قبلا متعلق به نیروی دریایی سپاه بوده تعدیل شد و احتمالا به یک خطای محاسباتی تقلیل داده خواهد شد و خاطره آن فقط در اذهان ما ایرانیان باقی خواهد ماند. در همان روزهای اول، در و دیوار شهر پر از بوسترها و نمادهای همین جنایت بود. ولی ما ایرانیان که خودمان سسوکوار همین داغ بزرگ بودیم،

یک فسیل

یک گونه سخت‌پوست آبی‌زی با نام علمی Triops Cancriformis که در جهان به «فسیل زنده» معروف است، در تالاب بین‌المللی هامون مشاهده شد. این گونه آبی‌زی که در آب‌های شیرین جهان زندگی می‌کند، قدمتی بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون سال در کره زمین دارد و به همین دلیل به «فسیل زنده» نام‌گذاری شده است. این سخت‌پوست جزء گونه‌های در معرض خطر انقراض در طبقه‌بندی ایالات متحده و اروپا محسوب می‌شود. مشاهده این موجود ارزشمند در تالاب بین‌المللی هامون، نشان‌دهنده اهمیت اکولوژیکی این تالاب و لزوم حفاظت بیشتر از آن است. تالاب بین‌المللی هامون که از سه بخش هامون بوزک، صابری و هیرمند تشکیل شده، یکی از مهم‌ترین تالاب‌های آب شیرین ایران و از ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره یونسکو به شمار می‌رود. ثبت چنین گونه‌ای نادر، امیدها برای احیای پایدار این تالاب را افزایش می‌دهد.

سبزخوانی

زمین همیشه در سمت

بازنده‌هاست

سعیدنبی

مستندساز

جنگ را اگر فقط در سطح انفجار و تخریب ببینیم، بخش اصلی ماجرا را از دست داده‌ایم. مسئله فقط نابودی لحظه‌ای نیست، بلکه از بین رفتن تدریجی تـوان زمین برای ادامه‌دادن به چرخه‌های طبیعی خود است. زمین پس از جنگ، همچنان باقی می‌ماند، اما توانایی‌اش برای تولید، ترمیم و تداوم حیات کاهش پیدا می‌کند. گویی یک سیستم زنده دچار کاهش کارایی در سطح درونی شده باشد.

در جنگ اخیر آنچه اهمیت دارد فقط نقاط برخورد نیست، بلکه تغییرات گسترده‌ای است که در رفتار عناصر طبیعی رخ می‌دهد. خاک، آب و هوا در چنین شرایطی از حالت تعادل خارج و وارد وضعیتی می‌شوند که در آن روندهای طبیعی کند، ناپایدار و غیرقابل پیش‌بینی می‌شود.

خاک در این وضعیت دیگر فقط بستر فیزیکی نیست، بلکه به محیطی با کاهش تـوان نگهداری مواد آلی و کاهش کارکردهای زیستی تبدیل می‌شود. این تغییر باعث می‌شود زمین توان قبلی خود را در حمایت از پوشش گیاهی و تولید طبیعی از دست بدهد. به‌تدریج، چرخه‌های طبیعی که معمولا بدون دخالت انسانی کار می‌کنند، دچار وقفه یا اختلال می‌شوند.

در منابع آبی نیز تغییرات ایجادشده فقط به آلودگی قابل مشاهده محدود نمی‌شود. ساختار طبیعی جریان و ترکیب آب دچار تغییر می‌شود و این موضوع بر تمام موجوداتی که به این منابع وابسته‌اند اثر می‌گذارد. آب که باید عنصر پیونددهنده حیات باشد، در چنین شرایطی بخشی از یک سیستم ناپایدار می‌شود که کارکرد گذشته خود را ندارد. در لایه هوا، مسئله صرفا حضور ذرات نیست، بلکه تغییر در کیفیت کلی محیط طبیعی است. هوا در مناطق درگیر، از یک عنصر طبیعی پایدار به محیطی با نوسان‌های شدید در کیفیت تبدیل می‌شود. این نوسان‌ها به‌صورت مستقیم بر الگوهای زندگی موجودات زنده اثر می‌گذارد و شرایط سازگاری با محیط را دشوارتر می‌کند.

پوشش گیاهی نیز در این میان دچار کاهش توان رشد و بازسازی می‌شود. گیاهان که پایه اصلی بسیاری از چرخه‌های طبیعی هستند، در چنین شرایطی توان قبلی خود را برای تثبیت خاک و تنظیم شرایط محیطی از دست می‌دهند. این موضوع باعث می‌شود کل ساختار طبیعی منطقه دچار ضعف تدریجی شود.

در سطح کلان‌تر، جنگ باعث تغییر در توازن میان عناصر طبیعی می‌شود. این تغییر توازن، به صورت تدریجی خود را در کاهش پایداری محیط، افزایش نوسان‌های طبیعی و کاهش توان بازگشت سیستم به حالت اولیه نشان می‌دهد. در واقع زمین پس از جنگ وارد مرحله‌ای می‌شود که در آن بازسازی کامل دیگر به‌سادگی ممکن نیست.

از سوی دیگر، تجربه انسانی از محیط نیز تغییر می‌کند. محیطی که پیش‌تر قابل پیش‌بینی و پایدار تلقی می‌شد، به فضایی تبدیل می‌شود که در آن عدم قطعیت افزایش یافته است. این تغییر در ادراک، بخشی از پیامدهای غیرمستقیم جنگ است که در هیاهوی برنده‌شدن در آن کمتر دیده می‌شود، اما اثر آن در رفتار جمعی و فردی قابل مشاهده است. در نهایت، جنگ را باید نه‌فقط به عنوان یک رویداد نظامی، بلکه به عنوان یک عامل تغییر در توان زیستی زمین دید. تغییراتی که ایجاد می‌کند، محدود به زمان وقوع نیستند و در قالب کاهش تدریجی ظرفیت‌های طبیعی ادامه پیدا می‌کنند. زمین پس از جنگ همان زمین قبل نیست؛ حتی اگر ظاهر آن تغییر نکرده باشد، عملکرد درونی آن دچار دگرگونی شده است.

پژوهشگران یک لایه پلاستیکی نازک ساخته‌اند که می‌تواند ویروس‌ها را به محض تماس با سطح خود از بین ببرد. این دستاورد می‌تواند به کاهش شیوع بیماری از طریق وسایلی مانند تلفن‌های هوشمند، صفحه‌کلید و تجهیزات بیمارستانی که دائما لمس می‌شوند کمک کند. به نقل از ساینس‌دیلی، این ماده علاوه بر اثرخوشی، به‌گونه‌ای طراحی شده است که برای استفاده در دنیای واقعی نیز کاربردی باشد. در آزمایش‌هایی که با استفاده از «ویروس پارآنتلوانتازا» انسانی نوع ۳» (HPV-3)، عامل برونشولیت و ذات‌الریه انجام شد، نتایج قابل توجهی به دست آمد. در عرض یک ساعت پس از تماس، حدود ۹۴ درصد از ذرات ویروس با هم پاشیده شدند یا به‌شدت آسیب دیدند؛ به طوری که دیگر نمی‌توانستند تکثیر و باعث عفونت شوند. این پلاستیک به‌جای تکیه بر ضدعفونی‌کننده‌های شیمیایی، از نیروی مکانیکی برای غیرفعال‌کردن ویروس استفاده می‌کند.